

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра фінансів

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету
А. Анатолій ДІБРОВА
«28» серпня 2024 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри фінансів

Протокол №1 від «16» серпня 2024 р.
Завідувач кафедри
Наталія ШВЕЦЬ

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Корпоративні фінанси»
Гарант ОП
Лариса ОЛІЙНИК

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

МІЖНАРОДНЕ ОПОДАТКУВАННЯ

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітня програма «Корпоративні фінанси»
Факультет (ННІ) економічний
Розробники: доцент кафедри фінансів, к.е.н., доцент Долженко І.І.

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни
МІЖНАРОДНЕ ОПОДАТКУВАННЯ

(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	<i>07 Управління та адміністрування</i>	
Освітньо-науковий рівень	<i>Перший</i>	
Освітній ступінь	<i>Баклавр</i>	
Спеціальність	<i>072 – Фінанси, банківська справа та страхування</i>	
Освітня програма	<i>Корпоративні фінанси</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова (за вибором здобувача)	
Загальна кількість годин	180	
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	Не передбачено	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Рік підготовки	4	-
Семестр	8	-
Лекційні заняття	30 год.	-
Практичні, семінарські заняття	30 год.	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	120 год.	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	-

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни «Міжнародне оподаткування»

Навчальна дисципліна «Міжнародне оподаткування» належить до вибіркових дисциплін циклу професійної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Корпоративні фінанси» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Мета викладання навчальної дисципліни – формування у здобувачів освіти системи знань і уявлень про особливості міжнародного оподаткування в умовах розвитку світового ринкового середовища та розуміння основних його категорій і понять; оволодіння здобувачами освіти методиками міжнародного податкового планування / структурування.

Завдання навчальної дисципліни – ознайомити здобувачів освіти із основними концепціями міжнародного оподаткування; розкрити здобувачам освіти особливості функціонування національних податкових систем та формування податкової політики в глобалізаційній системі світогосподарських зв'язків; надати майбутнім фахівцям знання щодо основних принципів та тенденцій міжнародного оподаткування на основі практичних прикладів; сформувати у здобувачів освіти теоретичну і методичну базу, що необхідна для оволодіння методами та інструментарієм міжнародного податкового планування і міжнародного структурування; виробити у здобувачів освіти вміння виявляти та аналізувати ключові проблемні питання міжнародного оподаткування та знаходити можливі шляхи їх вирішення.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 5. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

2. Програма та структура навчальної дисципліни «Міжнародне оподаткування» для:

– повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	Денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього						
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНОГО ОПОДАТКУВАННЯ														
Тема 1. Теоретичні основи, сутність та особливості міжнародного оподаткування	1-2	18	3	3			12							
Тема 2. Міжнародна податкова конкуренція: теорія та практика	2-3	18	3	3			12							
Тема 3. Міжнародне подвійне оподаткування	4-5	18	3	3			12							
Тема 4. Міжнародне податкове право	5-6	18	3	3			12							
Тема 5. Міжнародна податкова стратегія підприємств та податкове планування	6-7	18	3	3			12							
Разом за змістовим модулем 1		90	15	15			60							
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. СПЕЦИФІКА ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНОГО ОПОДАТКУВАННЯ														
Тема 6. Офшорні юрисдикції в системі міжнародного оподаткування	7-8	18	3	3			12							
Тема 7. Правила міжнародного оподаткування дивідендів	8-9	18	3	3			12							
Тема 8. Правила міжнародного оподаткування інвестицій	9-10	18	3	3			12							
Тема 9. Оподаткування зовнішньоторговельних операцій	10-11	18	3	3			12							
Тема 10. Заходи запобігання ухиленню від оподаткування в світовій практиці	14-15	18	3	3			12							
Разом за змістовим модулем 2		90	15	15			60							
Усього годин		180	30	30			120							

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретичні основи, сутність та особливості міжнародного оподаткування	3
2	Тема 2. Міжнародна податкова конкуренція: теорія та практика	3
3	Тема 3. Міжнародне подвійне оподаткування	3
4	Тема 4. Міжнародне податкове право	3
5	Тема 5. Міжнародна податкова стратегія підприємств та податкове планування	3
6	Тема 6. Офшорні юрисдикції в системі міжнародного оподаткування	3
7	Тема 7. Правила міжнародного оподаткування дивідендів	3
8	Тема 8. Правила міжнародного оподаткування інвестицій	3
9	Тема 9. Оподаткування зовнішньоторговельних операцій	3
10	Тема 10. Заходи запобігання ухиленню від оподаткування в світовій практиці	3

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретичні основи, сутність та особливості міжнародного оподаткування	12
2	Тема 2. Міжнародна податкова конкуренція: теорія та практика	12
3	Тема 3. Міжнародне подвійне оподаткування	12
4	Тема 4. Міжнародне податкове право	12
5	Тема 5. Міжнародна податкова стратегія підприємств та податкове планування	12
6	Тема 6. Офшорні юрисдикції в системі міжнародного оподаткування	12
7	Тема 7. Правила міжнародного оподаткування дивідендів	12
8	Тема 8. Правила міжнародного оподаткування інвестицій	12
9	Тема 9. Оподаткування зовнішньоторговельних операцій	12
10	Тема 10. Заходи запобігання ухиленню від оподаткування в світовій практиці	12

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- письмова модульна робота;
- реферати;
- практичні роботи в електронному навчальному курсі.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);

- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань).

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе;
- практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

– Електронний навчальний курс: «Міжнародне оподаткування». URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4394>

– Негода Ю.В., Долженко І.І. Міжнародне оподаткування: Навчальний посібник. Київ: НУБіП України, 2021. 456с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Dolzhenko I. Approaches to the formation of national rules for the provision and institutional framework for the administration of account information in order to implement the CRS standard / National and world financial and economic systems in the conditions of modern challenges: N.Davydenko, N.Kosova, J.Lemishko, Yu. Negoda, T.Oliynyk and others. Collective monograph. Verlag. SWG imexGmbH, Nurnberg, Deutschland, 2022. P.318-329.

2. Inna Dolzhenko, Oleksandr Labenko, Maksym Klymenko, Olena Ilchuk, Financial Support of Natural Agricultural Production in Ukraine/ WSEAS

Transactions on Business and Economics. Volume 20, 2023, P. 194-202,
DOI:10.37394/23207.2023.20.19 URL:
<https://wseas.com/journals/articles.php?id=7300>

3. Inna Dolzhenko, Svitlana Savitska, Maryna Pravdiuk, , Nadiia Banera, Maksym Samchyk, Tax systems of Ukraine and EU countries during the COVID-19 pandemic: current status and prospects. Independent Journal of Management & Production, Volume 13, Issue 3, Page 145-160, Special Issue SI, DOI 10.14807/ijmp.v13i3.1906 URL:
<http://www.ijmp.jor.br/index.php/ijmp/article/view/1906>

4. Імплементация міжнародно-правових норм у сфері оподаткування в законодавство України: [монографія] / [Варналій З. С. та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. П. В. Мельника та д-ра юрид. наук, проф. Л. Д. Тимченка ; Держ. податк. служба України, Нац. ун-т держ. податк. служби України, Н.-д. центр з пробл. оподаткування. Ірпінь : Нац. ун-т ДПС України, 2012, 405 с.

5. Карлін М.І. Міжнародне оподаткування: Навчально-методичний посібник. Тернопіль: 2013, 360 с.

6. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник / за заг. ред. С.О. Кузнецова. Х.: Видавництво Іванченка І.С. 2019. 226с.

7. Боровик С.С. Особливості застосування та перспективи удосконалення угод про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкового ухилення від сплати податків на прибуток та майно // Вісник Вищого арбітражного суду України. 2000 №4, С. 52-58.

8. Брехов С. С., Коротун В. І. Концептуальні засади та напрями розвитку системи протидії агресивному податковому плануванню в Україні. Ефективна економіка. 2016. № 11. URL: www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5249.

9. Гасанов С. С., Кудряшов В. П., Балакін Р. Л. Зарубіжний досвід забезпечення прозорості операцій у фіскальній сфері та його використання в Україні. Фінанси України. 2015. № 11. С. 22–42.

10. Запобігання неналежному використанню платниками податків України організаційно-правових форм нерезидентів при здійсненні контрольованих операцій / за заг. ред. С. С. Брехова, Д. М. Стародуба. Хмельницький, Фоп Мельник А.А. 2019. 150 с.

11. Інструкція ОЕСР щодо імплементації положень про обмін інформацією у податкових цілях (Модуль загальних та законодавчих аспектів обміну інформацією) URL: <http://www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/36647823.pdf>

12. Інструкція ОЕСР щодо імплементації положень про обмін інформацією у податкових цілях (Модуль загальних та законодавчих аспектів обміну інформацією) URL: <http://www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/36647823.pdf>

13. Міністерство фінансів розробило Дорожню карту реалізації Плану дій BEPS / Міністерство фінансів України URL: <https://minfin.gov.ua/news/view/ministerstvo-finansiv-rozrobilo-dorozhniu-kartu-realizatsii-planu-dii-?category=bjudzhet&subcategory=dohidna-politika>

14. Олейнікова Л. Г. Долженко І.І. Удосконалення податкового контролю в Україні на основі реалізації інструментів плану бепс та автоматичного обміну інформацією // Наукові праці НДФІ. 2020. № 3. С. 79-94.
15. Олійник Я. В., Чижикова О. В. Інституціональне забезпечення трансфертного ціноутворення: глобальний контекст і перспективи для України. Фінанси України. 2019. № 2. С. 99–110.
16. Путренко А. М. Роль міжнародних договорів в усуненні подвійного оподаткування в Україні // Фінансове право. 2011. № 2 (16). С. 16-18.
17. Світовий досвід оподаткування: США URL: <http://minrd.gov.ua/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvid-rozvitk/svitovui-dosvid/usa/>.
18. Типова конвенція ООН про уникнення подвійного оподаткування між розвинутими країнами та країнами, що розвиваються, та коментарів до неї / URL: <http://www.sfs.gov.ua/diyalnist-/mijnarodne-/chinni-dvostoronni-mijjuryado/print-101731.html>
19. Action Plan on Base Erosion and Profit Shifting / OECD, 2013. 44 p. URL: <https://www.oecd.org/ctp/BEPSActionPlan.pdf>
20. Automatic Exchange portal / OECD. URL: www.oecd.org/tax/automatic-exchange/.
21. Convention on the Law of Treaties, Vienna, 23 May 1969 URL: <https://treaties.un.org/doc/publication/unts/volume%201155/volume-1155-i-18232-english.pdf>
22. Foreign Account Tax Compliance Act / Internal Revenue Service, USA URL: <https://www.irs.gov/businesses/corporations/foreign-account-tax-compliance-actfatca>
23. Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes Peer Reviews: Ukraine 2016. Phase 1: Legal and Regulatory Framework / OECD. 2016. URL: doi.org/10.1787/9789264258716-en.
24. International community continues making progress against offshore tax evasion / OECD. 2020. June 30. URL: www.oecd.org/tax/international-community-continues-making-progress-against-offshore-tax-evasion.htm.
25. International Taxation Handbook Policy, Practice, Standards, and Regulation URL: <http://jmtc.ro/wp-content/uploads/2016/11/20-International-Taxation-Handbook.pdf>
26. Joint Council of Europe / OECD Convention on Mutual Administrative Assistance in Tax Matters URL: http://www.oecd.org/tax/exchange-of-taxinformation/Convention_On_Mutual_Administrative_Assistance_in_Tax_Matters_Report_and_Explanation.pdf
27. Multilateral Competent Authority Agreement on Automatic Exchange of Financial Account Information / OECD. URL: www.oecd.org/tax/automatic-exchange/international-framework-for-the-crs/.
28. Multilateral convention to implement tax treaty related measures to prevent base erosion and profit shifting / OECD. 2016. URL: www.oecd.org/tax/treaties/multilateral-convention-to-implement-tax-treaty-related-measures-to-prevent-BEPS.pdf.

29. OECD Model Tax convention on income and capital URL: <https://www.oecd.org/ctp/treaties/2014-model-tax-convention-articles.pdf>

30. OECD/Council of Europe (2011), The Multilateral Convention on Mutual Administrative Assistance in Tax Matters: Amended by the 2010 Protocol, OECD Publishing, Paris The Multilateral Convention on Mutual Administrative Assistance in Tax Matters. URL: [dx.doi.org/10.1787/9789264115606-en](https://doi.org/10.1787/9789264115606-en).

31. Practical Guide on Exchange of Information for Developing Countries URL: https://www.oecd.org/tax/tax-global/practical_guide_exchange_of_information.pdf

32. Standard for Automatic Exchange of Financial Account Information in Tax Matters. 2nd Ed. / OECD. 2017. Paris: OECD Publishing. URL: doi.org/10.1787/9789264267992-en.

33. Конвенція про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах Ради Європи/ОЕСР (ратифіковано Законом України № 677-VI від 17.12.2008) URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_325

34. Конвенція Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму (Конвенцію ратифіковано з заявами і застереженнями Законом N 2698-VI (2698-17) від 17.11.2010) URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_948#Text

35. Конституція України : Конституція України від 28 червня 1996 р. № 27-IX URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

36. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

37. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL : Податковий кодекс України

а. Про валюту і валютні операції : Закон України від 06.07.2018 р. № 2473-VIII URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>

38. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України 06.12.2019 р. № 361-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>

39. Про затвердження Порядку заповнення і подання фінансовими агентами звіту про підзвітні рахунки : Наказ Міністерства фінансів України від 12.08.2020 р. №496 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0810-20#Text>

40. Про затвердження переліку держав (територій), які відповідають критеріям, установленим підпунктом 39.2.1.2 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 Податкового кодексу України, та визнання таким, що втратило чинність, розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2015 р. № 977 : постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1045. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-2017-%D0%BF#Text.

41. Про заходи щодо протидії зменшенню податкової бази і переміщенню прибутків за кордон : указ Президента України від 28.04.2016 № 180/2016. URL: www.president.gov.ua/documents/1802016-19966.

42. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. № 959-XII URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>

43. Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для поліпшення виконання податкових правил й застосування положень Закону США «Про податкові вимоги до іноземних рахунків» (FATCA) : Закон України від 29 жовтня 2019 р. № 229-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/229-20#>

44. Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для поліпшення виконання податкових правил й застосування положень Закону США «Про податкові вимоги до іноземних рахунків» (FATCA) : закон України від 29.10.2019 № 229-IX. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/229-20#.